

**LA TRAJEKTÒRIA PROFESSIONAL
COM A MESTRES D'INCA
D'ELVIRA ESTABÉN, JOSEP REINÉS
I ADELA SASTRE**

ELVIRA ESTABÉN RUIZ

Nascuda el 26 de novembre de **1912** a **Villacarlos**, actualment **Es Castell** (Menorca). Mestra de Primer Ensenyament (26-02-1932), Parvulista i Infermera Social.

El seu primer destí com a mestra interina fou l'**Escola Graduada de nines de Santa Margalida** (29-09-1932 al 14-07-1934).

Següents destinacions:

- **Unitària de nines de Lloseta** (24-10 a l'11-11 de 1934)
- **Escola Graduada de Santa Catalina** (Palma) (28-11-1934 al 16-09-1935)
- **Unitària de nines de Jesús (Eivissa)** (27-10-1935 al 16-04-1936)
- **Unitària de nines núm. 3 de Palma** (17-04-1936 al 31-08-1937) al carrer Rosselló i Caçador. L'1-09-1937 passà a ser mestra propietària.
- **Escola de Pàrvuls Sant Antoni (Eivissa)** (provisional) (19-10-1937 al 02-11-1938)
- **Unitària de nines núm. 9 de Palma** (Propietària) (03-11-1938 al 25-11-1942)

- **Unitària de nines núm. 4 de Palma** (Provisional) (26-11-1942 al 31-12-1943)
- **Unitària de Biniamar** (trasllat) (01-01-1944 al 20-10-1952)
- **Escola de pàrvuls de Puigpunyent** (Oposicions pàrvuls) (21-10-1952 al 31-08-1954)
- **Unitària de nines de Mancor** (CGT) (01-09-1954 al 31-08-1962).

L'1 de setembre de 1962, arribà a l'**Escola Graduada de nines** (secció de pàrvuls) d'**Inca** (CGT)

29-07-1967 fou nomenada **directora** de la **Graduada mixta**.

06-09-1969 el Consell d'Inspecció Provincial de Balears li va concedir un **Vot de Gràcies** per la seva **meritòria tasca com a directora** de la Graduada mixta d'**Inca**.

El 31 d'agost de 1969 cessà.

- **Escola de pàrvuls del Molinar** (01-09-1969 al 31-08-1972)
- **CN Levante pàrvuls (Gabriel Alzamora)** (01-09-1972 al 20-09-1982).

Dia **26 de novembre de 1982** es va **jubilar** als **70 anys**.

Procés de depuració

El **22 juny 1937** la Comissió Depuradora va **sol·licitar informes** sobre la mestra.

El **5 de agost de 1937** es va acordar remetre-li el **plec de càrrecs**.

El **23 de desembre de 1937** la Comissió Depuradora va acordar demanar-li d'ofici **perquè va voler ser detinguda juntament amb el seu nuvi Joan Llabrés Amengual**.

L'**11 de gener de 1938** es va aprovar, per unanimitat, **proposar la inhabilitació per a càrrecs directius**.

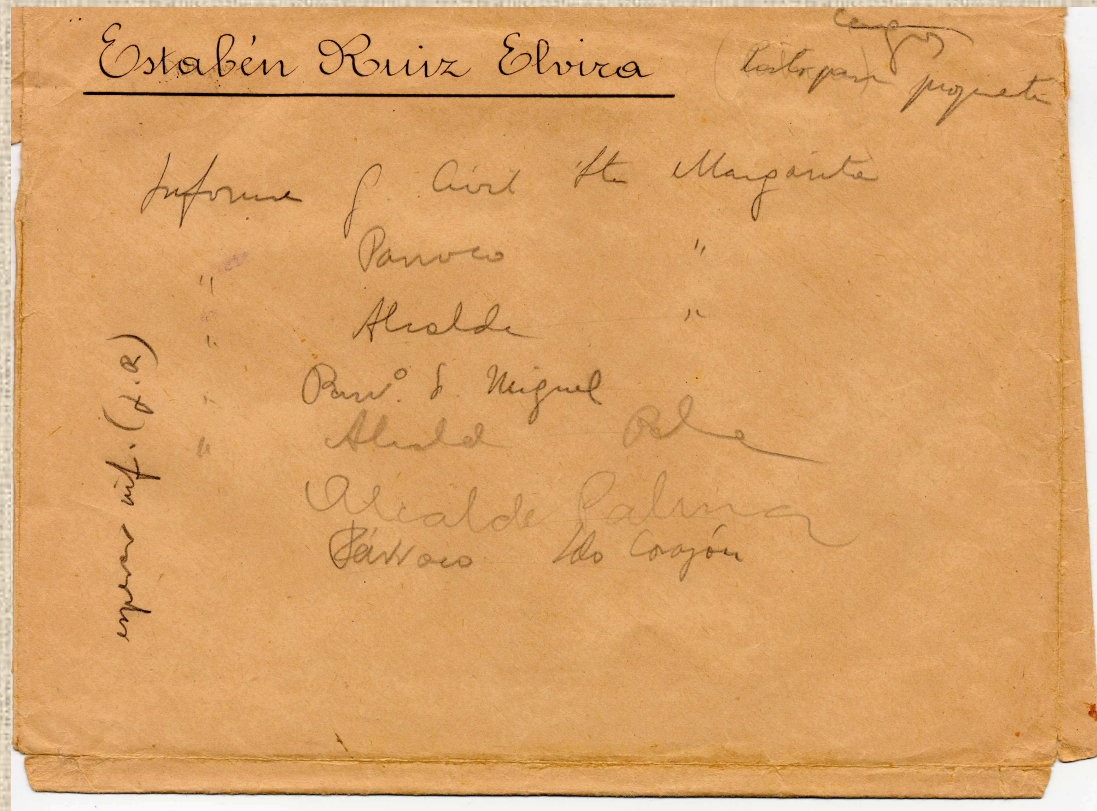
El **8 de febrer de 1938** es va acordar revocar l'anterior acord i proposar, per majoria, la **suspensió d'ocupació i de sou per un any** així com la inhabilitació per a càrrecs directius. El vocal **Mestras** va proposar que **només fos inhabilitada**.

El **8 de març de 1938** es va **examinar** novament el seu expedient i es va **rectificar** l'acord de la sessió anterior, **proposant la separació definitiva**.

Dia 27 de juliol de 1941 fou depurada amb la sanció d'inhabilitació per a càrrecs directius.

**El 8 de novembre de 1941 li augmentaren la sanció amb:
... *Inhabilitación para el desempeño de Escuelas durante un año* ...**

El 31 de gener de 1942 fou rehabilitada i es va anul·lar la sanció anterior.

JOSEP REINÉS REUS

Nascut a **Campanet** el 21 de gener de **1914**. Mestre de Primer Ensenyament (17-10-1933).

Les seves primeres destinacions com a mestre interí foren les escoles de **Búger i Montuiri** (15-12-1936 al 21-01-1941).

L'any **1941** va aprovar les **oposicions**.

De **1942 a 1946** va exercir a les escoles de la província de **Castelló**: Fuentes de Ayodar i Ortells com a propietari provisional.

De **1946 a 1948** obtingué la **primera plaça definitiva** a l'**Escola de Santa Maria d'Oló (Barcelona)**.

Entre **1948 i 1956** li concediren una **excedència**.

L'1 de setembre de 1970, a través del Concurs General de Trasllats, arribà a l'**Escola Graduada Mixta d'Inca** on va exercir fins a la seva jubilació.

Procés de depuració

No consta gaire documentació.

Fou **ratificat sense sanció**. *Boletín Oficial de la Provincia, número 10983* de **26 de setembre de 1936**. *Número 2345*.

En un Butlletí posterior, 10923, de **5 de desembre de 1936**, fou **declarat Apte per seguir treballant**.

Des del **18 de juliol de 1938**, formà part de la *Segunda Compañía del Tercio de Requetés San Miguel*, com a **caporal**. Intervingué, doncs a la Guerra Civil. S'havia incorporat a files l'1 de novembre de 1935 al Regiment d'Infanteria Palma, número 36. Fou escrivent.

Formà part del **Frente de Juventudes**.

Va fer el curs d'**Instructor Elemental del Frente de Juventudes**. *Por Dios, España y su Revolución Nacional Sindicalista*, destacable pel llenguatge.

Vida professional - familiar

Es casà el 25 de febrer de **1943** amb Antònia Amengual Pons de Caimari.

No van tenir fills.

Demanà una llicència de malaltia per un mes. Es declarà improcedent i li van retenir el sou, per absència de l'escola.

La petició l'havia fet des de Campanet i el cap de Secció de Castelló va escriure:

... he de hacer observar que este Maestro se ausentó de su escuela las últimas fiestas de Pascua, que no se ha reintegrado a su destino y dejando pasar días y más días hasta la fecha que cursa la petición y continúa estando ausente de su escuela, suponiendo este marcado abandono de destino... (abril de 1945).

Aplicació:

Art. 171. Los Profesores que no se presenten a servir sus cargos en el término que prescriban os reglamentos, o permanezcan ausentes del punto de su residencia sin la debida autorización, se entenderá que renuncian sus destinos: si alegaren no haberse presentado por justa causa, se formará expediente en los términos prescritos en el artículo anterior.. Llei de 9 de septiembre de 1857.

LLEI MOYANO.

Es reintegrà el 28 d'abril.

Arguments que va oferir al Servei d'Inspecció Educativa:

- que es refredà fort a la coberta del vaixell de València a Mallorca i no hi havia camarots disponibles.
- que recaigué de la malaltia
- que tenia autorització verbal de l'inspector per deixar l'escola uns dies abans de les vacances (expressada a una reunió a Forcall)
- que a més a més havia fet classes extraordinàries i l'escola estava ben atesa...

Sol·licità el tancament de l'expedient; o bé benevolència i una sanció mínima.

L'Inspector **Francisco Avila** va emprar un to dur al seu informe posterior, l'**acusà** d'haver-lo **calumniat** en atribuir-li una "autorització verbal i il·legal per avançar o retrasar les vacances" i **proposà: *Reprensión pública, con nota en el expediente personal por tiempo superior a dos años*** i la obligació de **tornar els doblers cobrats** entre el 22 de març i el 27 d'abril, per abandonar el destí (Ortells).

Va haver de retornar **552'66 pessetes**, en cinc mesos.

A **Santa Maria d'Oló**, demanà una **excedència**. 1948, per resoldre assumptes personals.

L'any **1952** demanà que li fos adjudicada una nova escola.

Fins el **setembre de 1956** no tornà a treballar. S'incorporà a l'**Escola de Maria** amb un sou anual de 21.480 pessetes.

1958. Pollença.

1960. Moscari. L'escola va ser suprimida l'any 1969

1969. Binissalem.

1970. Inca.

Jubilació forçosa. 1-gener-1983. Tenia llicència per malaltia.

ADELA ANTONIA SASTRE VILLALBA

Nascuda a **Sigüés (Saragossa)** el **13 de setembre de 1929**. Filla de Joan Sastre Bestard i Vicenta Villalba Izquierdo, ambdós mestres. **Mestra de Primer Ensenyament (13-11-1950)**.

El seu primer destí (interina) va ser l'Escola Graduada de nins de **Son Espanyolet de l'octubre al desembre de 1951**.

El **21-12-1951** prengué possessió com a substituta d'una secció de **l'Escola Graduada d'Inca** on exercí fins el **02-07-1952**.

Posteriorment (09-11-1952) **renuncià** al seu nomenament a **l'Escola de Sa Bogura** argumentant el seu delicat estat de **salut**.

L'11 de novembre de 1954 prengué possessió de l'**Escola maternal de nines de Selva**, el seu poble.

El dia **1 de setembre de 1957**, tornà a **Inca**, aquesta vegada a l'**Escola Unitària mixta de Can Boqueta** on hi romangué fins el 31 d'agost de 1958.

El curs **1958-1959** va ser mestra de l'**Escola Unitària de nines de Caimari**.

Del 05-09-1959 al 27-03-1960 va tornar a l'Escola Unitària maternal de nines de Selva.

Del 17-10-1960 al 31-08-1961 tornà a Caimari.

El curs 1960-1961 aprovà les oposicions i obtingué destinació de “maestra volante al servicio de la inspección en Provincia Baleares”.

L'1 de setembre de 1963 prengué possessió de l'Escola de pàrvuls de Selva fins el 31 d'agost de 1964.

Per tercera vegada tornà a Inca com a propietària provisional (CGT) d'un Grup Escolar mixt (01-09-1964 al 31-08-1965).

El setembre de 1965 obté la primera destinació definitiva a l'Horta de Sant Joan (Tarragona) on romangué fins el 31-08-1967.

Per les vacances de nadal del primer curs, estant a Selva, fou sotmesa a una operació molt greu.

Pel setembre de 1967 tornà a Mallorca, a l'Escola Nacional Mixta de Muro.

El dia 1 de setembre de 1972, prengué possessió d'una plaça al CP Llevant d'Inca on hi exerciria fins el 31 d'agost de 1991, cessant per jubilació voluntària.

AMEIB

C/ Antoni Torrandell, 59 . Inca

Telèfon: 971504279

E-mail: ameib@dgice.caib.es

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B DIRECCIÓ GENERAL
/ INNOVACIÓ
I COMUNITAT EDUCATIVA

 ARXIU i
 MUSEU de
 l'**EDUCACIÓ** de
 les **ILLES BALEARS**

Aulí Ginard, Antoni – Torres Flores, Aina Maria

Pons Julià, Joan – Soler Capó, Jaume